

In de serie Concert van de Week richt KNMO Klankwijzer de schijnwerper op concerten, presentaties en manifestaties met een opvallende artistieke invulling of een bijzondere aanleiding. In deze editie aandacht voor de première van de compositie *Liederen van de dood* van Ed de Boer door muziekvereniging Wilhelmina uit Glanerbrug tijdens de theatrale voorstelling *Ode aan Willem Wilmink* op zondag 3 november in Muziekcentrum Enschede.

Première bij ode aan Willem Wilmink

Tekst: Onze redactie
Foto: Harold Snippert

Deze vuist op deze vuist
deze vuist op deze vuist
deze vuist op deze vuist
en zo klim ik naar boven.

De Enschedese dichter, schrijver en zanger Willem Wilmink is bij het grote publiek vooral bekend om de liedjes die hij schreef voor kinderprogramma's zoals *De Stratemaker-opzeeshow*, *Het Klokhuis*, *De film van Ome Willem*, *Sesamstraat* en *Kinderen voor Kinderen*. Hierdoor worden gedichten van Wilmink vaak geassocieerd met leuke en vrolijke liedjes. Maar de in 2003 overleden schrijver belichtte in zijn werk ook de andere kant van het leven. Componist Ed de Boer kamde zijn oeuvre uit en selecteerde gedichten die allemaal te maken hebben met de dood. Niet altijd even zwaarmoedig en emotioneel van toon, maar ondanks het beladen onderwerp vaak ook net zo gevat en grappig als zijn kinderliedjes.

*Er was eens een arbeider in de metaal,
berucht om zijn dronk en zijn zeer grove taal.
Hij was katholiek, maar sloeg zelden een kruis.
Hij loechende dikwijls het koninklijk huis.
Hij stierf in de armen van een zoveel-*

*ste vrouw,
en toen sprak de Satan:
'Nu hebben we jou.
Je bent in de hel. En hoe vind je de hel?'*
*En die arbeider zei:
'Het bevalt me hier wel.'*

De Boer bundelde ze samen met werk van buitenlandse dichters die door Wilmink werden omgezet in het Nederlands in de zevendelige cyclus *Liederen van de dood*, een circa dertig minuten durend werk voor vrouwenstem, mannenstem en symfonisch blaasorkest. Voor de componist ging hiermee een langgekoesterde wens in vervulling. "In het oeuvre van Willem Wilmink bevinden zich ook gedichten die er zich heel goed voor lenen om op muziek gezet te worden met een ander idioom", licht hij toe. "Deze andere kant van Wilmink te laten zien, was jarenlang mijn droom. Bij muziekvereniging Wilhelmina uit Glanerbrug werd mijn voorstel om een liederencyclus te componeren voor twee zangstemmen en symfonisch blaasorkest heel positief ontvangen. Dit resulteerde in een aanvraag bij het Fonds voor de Podiumkunsten, die vervolgens gehonoreerd werd."

Idioom

Dat juist Wilhelmina Glanerbrug oor had voor zijn idee om werk van Wilmink te verklanken is geen toeval. Glanerbrug is een kern van Enschede,

de stad waar de schrijver werd geboren, lange tijd woonde en stierf. Bovendien voelt het orkest van dirigent Fried Dobbelsstein zich thuis in het idioom van de componist. Een stijl die het orkest in staat stelt om zich in volle glorie te presenteren. "Het verschijnsel harmonieorkest roept bij menigeen associaties op met van alles en nog wat, behalve diepgang. Het totale palet aan mogelijkheden is juist ongekend breed en iemand die dit scala aan mogelijkheden als geen ander weet te benutten is Eduard de Boer", legt voorzitter Wim Elfring uit. "De brede ervaring en grote vakbekwaamheid van Ed de Boer maken hem tot de meest geschikte componist om deze ambitieuze cyclus te schrijven. Zijn idioom is nooit dermate 'modernistisch' dat dit ten koste gaat van toegankelijkheid. Integendeel; zijn muziek blijft altijd zeer aantrekkelijk zowel om te spelen als om naar te luisteren. Ook dit is wat wij bij het realiseren van de Wilmink liederencyclus voor ogen hebben."

Tegenwicht

De première van de zogenoemde *Sardonische schlaggers* is zondag 3 november het fundament voor een intrigerende voorstelling vol leuke, grappige, melancholische en bijzondere liedjes voor jong en oud op teksten van Willem Wilmink. Samen met een Willem Wilmink kinderprojectkoor, de zangers Diet Gerritsen

en Sebastiaan Brouwer, dansleerlingen Vooropleiding Dans Kottenpark, Het Stedelijk Lyceum Enschede & Dansleerlingen, talentklassen van Kaliber Kunstenschool en een combo onder leiding van Frank Deiman brengt het groot harmonieorkest van muziekvereniging Wilhelmina Glanerbrug een Ode aan Willem Wilmink. Elfring: "Juist vanwege het enigszins zwaarmoedige karakter van de onderliggende gedichten is er in de programmering gekozen voor een theatrale voorstelling, met als tegenwicht na de pauze een scala aan vrolijke, grappige, veelal bekende leuke liedjes op teksten van Willem Wilmink. Met de medewerking van kinderkoren en jonge getalenteerde dansers wordt niet alleen het accent op talentontwikkeling gelegd, maar wordt ook doelbewust gestreefd naar jongerenparticipatie."

Om een beladen compositie als *Liederen van de dood* voor een breed publiek en met name voor jeugd- en jongvolwassenen te toegankelijk te maken, is bewust gekozen voor een theatrale uitvoering in de middaguren. Het deel na de pauze wordt een feest van herkenning met liedjes uit legendarische tv-programma's zoals *De Stratemakeropzeeshow*, *J.J. de Bom* en *De film van Ome Willem*. Speciaal voor deze voorstelling heeft Ton Zwerink, arrangeur/trombonist van Wilhelmina, een aantal van deze liedjes gearrangeerd voor orkest, combo en zang.

Ode aan Willem Wilmink: zondag 3 november, 15.00 uur - Muziekcentrum Enschede. Kaarten: <https://www.wilminktheater.nl>